

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás
Vyšlo: 15.12.2004
Číslo: Ročník 14 (2004), Číslo 4
Sekce: Knihovníci, čtenáři políbení múzou
Název článku: Poklad rytíře Hrona
Autor: Ivana Votavová
Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=491>

Poklad rytíře Hrona

Ivana Votavová

Městská knihovna v Náchodě vyhlásila k výročí 750 let od první písemné zmínky o Náchodě etapovou soutěž O poklad rytíře Hrona. Děti plnily devět měsíců různé úkoly, které se vztahovaly k městu a jeho výročí. Kreslily a fotografovaly oblíbená místa Náchoda, psaly pověsti a pohádky, vytvářely náchodská strašidla, luštily literární kvíz, poznávaly předměty z náchodských domácností minulých století a plnily mnoho dalších úkolů.

Soutěže se zúčastnilo na 200 dětí, ale ne všichni splnili všech devět úkolů. V pátek 8. října 2004 se v Městské knihovně v Náchodě sešlo dvacet nejúspěšnějších soutěžících. Nejmladší byl šestiletý Michal Kňazovčík. Děti přišly pozdravit i postavy z historie Náchoda – „paní kněžna“ Kateřina Vilemína Zaháňská a poddůstojník oddílu polních myslivců z prusko-rakouské války 1866. Soutěžící s velkým zájmem poslouchali jejich vyprávění.

Všichni vítězové obdrželi pěkné ceny díky grantu Královéhradeckého kraje. Nejkrásnější dárky dostali ale samozřejmě absolutní vítězové, tedy v našem případě vítězky: první Kateřina Kosinková, druhá Anička Bergerová a třetí Tereza Šimůnková.

Úkolem 2. etapy soutěže bylo vymyslet, se zapojením vlastní fantazie, pohádku nebo pověst vztahující se k Náchodu nebo jeho okolí.

Vítězné práce v kategorii 1. – 3. třída:

Pověst o Beránku

Byl jednou jeden pasáček a ten měl stádo ovcí a dva beránky. Jednou, když se vraceli z pastvy domů, všiml si pasáček, že mu jeden beránek chybí, tak ho začal hledat. Dlouho ho nemohl najít, až uslyšel tenké bečení. Šel za hlasem beránka, až ho našel. Později byl na tomto místě vybudován hotel BERÁNEK.

Lucie Králíčková, 2.B ZŠ Komenského Náchod

Jak vznikla Kamenice

Jednou tak bylo strašidlo Kurdyk. Lidé se ho báli. Také proto, že měřil třikrát víc než pořádně velká skála. Ničil lidem domy. No, byl to spíš netvoroobr. Museli mu dávat každý nový týden nějaký dobytek. Když se nazlobil, tak si poručil třeba tři býky a dvě ovce. Když jim došel dobytek, začal si poroučet ženy a dívky. Poddaní marně prosili krále, aby nějak zasáhl, jenomže král se bál. A velmi se bál.

Jednou se Kurdyk opravdu navztekal a utrhł obrovskou skálu a z vrchu kopce ji na Náchod hodil. Dopadla na to místo, kde je dnešní Kamenice. Poddaní se ptali krále: „Co teď dělat?“

Král jim odpověděl: „ Cožpak jste si nevšimli, že se skála rozdrobila na malé kameny? Postavte z toho domy.“

Potom to nazvali Kamenice. A Kurdyk? Ten šel do hor a už ho nikdo nikdy neslyšel ani neviděl.

Jan Klein, 3.C ZŠ Komenského Náchod

Pověst o vzniku Náchoda

Bylo jedno údolí a v něm protékala řeka, které lidé říkali Metuje. Na jednom břehu řeky byla vesnička, které říkali Náchod, na druhém břehu byla také vesnička, která se jmenovala Metujka podle té řeky. Každá vesnička měla svého kováře. Jednou projížděl tímto údolím na koni bohatý pán, který žil nedaleko odtud v krásném hradu. Jeho kůň si ale po kamenité cestě zničil podkovu a kulhal. Pán proto musel vyhledat kováře. Ve vesnici Metujce byl kovář velký lenoch a protiva a pána vyhodil, že už je pozdě a že nemá čas. Pán tak musel s koněm přes řeku do vesničky Náchod k druhému kováři. Byla už tma, ale kovář Matěj pána nevyhodil. Roztopil kovářskou výheň a ukoval pro koně novou podkovu. Kovářka nabídla pánovi, aby u nich přespal a jel domů až ráno. Druhý den kovář poznal, že to nebyl obyčejný pocestný, ale pán z nedalekého hradu. Pán jim za služby poděkoval a slíbil, že se jim i celé vesničce odmění. S jeho pomocí se lidem v Náchodě žilo lépe. Z vesničky časem vzniklo krásné město. Kovář Matěj na počest pánovi umístil rozbitou podkovu na náchodské náměstí pod radnicí.

Kája Čápková, 2.B ZŠ Komenského

Vítězné práce v kategorii 4. – 6. třída

Neviditelný voják

Když vypukla 2. světová válka, naši vojáci nastoupili k obraně republiky do bunkrů na hranicích s Německem. Ačkoliv byli na Němce dostatečně připraveni, museli se vzdát. Všechny zbraně a bunkry museli Němcům předat. Všem vojákům to bylo líto a byli smutní. Byl mezi nimi jeden starý a zkušený voják. Ten při opuštění bunkru záhadně zmizel a nikdo nevěděl kam. Ostatní vojáci si mysleli, že utekl. On se rozhodl zůstat v bunkru a bojovat proti Němcům. Schoval se uvnitř v malé místnůstce, kde čekal, až bude klid. Zapomněl, že po vypnutí elektriky nebude fungovat přívod vzduchu. Po třech dnech ve tmě a chladu začal pomalu slábnout. Když ho opustily všechny síly, zaslechl tichý, příjemný hlas, který k němu mluvil. Ten hlas mu řekl, že se stal duchem. Mohl se rozhodnout, zda jít odpočívat do hrobu, nebo zůstat a jako duch strašit Němce. Rozhodl se zůstat. Když Němci přišli zpět a chtěli bunkr zničit, čekalo je nemilé překvapení. Když nosili výbušniny dovnitř a chtěli bunkr vyhodit do vzduchu, nemohli přijít na to, proč se jim stále trhají dráty. Duch jim vždy tyto dráty přetrhal. Němci proto zavolali posily. Když dorazila už pátá posila a v bunkru bylo pět tisíc vojáků, konečně se jim dráty přestaly trhat. Když zbývalo jen několik málo minut k odstřelu a němečtí vojáci měli opustit bunkr, najednou se uzavřela vrata a nikdo nemohl utéci. Voják, který se snažil výbuch zastavit, zůstal vyděšeně stát. Kolem něho se míhal mlžný opar a vydával strašidelný smích. Od té doby se žádným lidem nedoporučuje vstupovat se zlými úmysly do našich bunkrů, protože tento statečný duch je hlídá prý ještě dnes.

Lukáš Vašíček, 4.C ZŠ Komenského Náchod

Náchodská pohádka

Bylo nebylo jedno velké království, ve kterém žil král s královnou a princeznou, která měla ráda slony. Proto se král rozhodl, že jí slona koupí.

Po nějaké době přivezli slona na zámek a princezna s ním chodila na procházku do parku. Stal se jejím kamarádem. Nejvíce se mu líbilo brouzdání ve vodním příkopu. Potíže nastaly, když měl slon přecházet po kamenitém dvoře. Nebyl na tak tvrdou cestu zvyklý. Ošetřovatel požádal o radu podkoního, aby mu pomohl problémy se slonem vyřešit. A tak se společně radili a radili, až přišli na nápad, že mu zkusí dát podkovy, jako mají koně. Slonovi se to moc nelíbilo a chtěl se těchto podkov zbavit.

Jednou když vyjížděli koně ze stáje, rozběhl se slon za nimi a začal je pronásledovat. Při útěku jeden kůň ztratil podkovu a slon, který za nimi utíkal, podkovu zašlápl do země a přitom se zbavil i své podkovy. Dodnes můžeme podkovu vidět na náměstí pod zámek, a je proto asi tak veliká.

Rozzlobený slon pokračoval ve svém útěku dál, až se dostal k městským hradbám. Protože se chtěl zbavit i ostatních podkov, narážel do hradeb a podařilo se mu zbavit nejen svých podkov, ale pobořil i městské hradby. Zbytky hradeb stojí ve městě ještě dnes. Slon se osvobodil a do zámku se již nikdy nevrátil.

Když byly pobořeny hradby, začaly se stavět další domy i za hradbami. Město bylo stále větší, hezčí a přibývalo i obyvatel. Pro ně se stavěly další domy, továrny, školy, nemocnice, obchody, úřady a nádraží. Z bývalého království, tak asi nějak, vzniklo naše velké město Náchod, které letos slaví své výročí.

Tereza Šimůnková, 4. tř. ZŠ Staré Město

Láska staví města

Ještě když se krajem potulovali stateční rytíři na svých zdatných koních, byla tu jen malá osada pod velkým kopcem. Ten kopec nazývali „Bránou strážnou“, dnes mu říkáme Branka.

Hlavní strážný z osady pod kopcem měl hezkou mladou dcerku Elišku. Eliška byla hodné, pracovitě a šikovné děvče. Starala se o domácnost, svého otce i mladšího bratříčka. Jednou, když máchala prádlo v nedaleké říčce Metuji, jel kolem jeden z těch potulných rytířů. Byl to pohledný a urostlý tmavovlasý mladík. Když se jeho pronikavý pohled modrých očí střetl s pohledem Eliščiným, přeskočila jiskřička. Eliška si doma stále ten jeho pohled promítala a nemohla na něho zapomenout. Proto šla druhý den opět k vodě a doufala, že ho znovu potká. Protože na tom rytíř byl podobně, svoji jízdu kolem řeky další den opakoval, takže se Elišce její přání splnilo. Radostí z toho, že se opět setkali, jí zčervenaly tvářičky. Rytíř si toho hned všiml a pochopil, že se dívce líbí. Snad i proto si dodal odvahy, seskočil s koně a oslovil ji. Měli si hodně co povídat, takže si ani nevšimli, že se začalo stmívat. Domluvili si další schůzku a Eliška pospíchala domů. Přišla později než jindy a otec hned poznal, že se s jeho dcerou něco děje. Po dlouhém rozhovoru s ustaraným otcem se Eliška přiznala, že se zamilovala do rytíře.

Na další schůzce se rytíř Hron odvážil Elišku políbit. Když k večeru dorazila domů za doprovodu rytíře, otec ji už všude sháněl. Při této příležitosti požádal rytíř o Eliščinu ruku. Otec nebyl moc nadšený, že by jeho dcera měla být manželkou potulného rytíře, i když byl urozeného rodu. Ale nechtěl, aby byla Eliška nešťastná, proto dal rytíři ještě šanci. Spočívala v tom, že když bude mít jeho dcera domov, tak nebude jejich lásce bránit.

Na důkaz své lásky dal rytíř Hron postavit na protějším kopci opevněný hrad a pod ním městečko. Věnoval ho Elišce jako svatební dar. Tento důkaz jejich věrné lásky stačil k tomu, aby jim Eliščin otec dal svoje požehnání.

Z hradu na návštěvu k otci pod „Bránu strážnou“ museli mladí manželé přejít přes celé městečko. A Eliška s oblibou říkala: „To jsme se ale NACHODILI.“ A proto dali městu jméno **Náchod**.

Žaneta Štěpánová, 5.A ZŠ Komenského

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz
· knihovna@svkhk.cz · studovna@svkhk.cz · <http://www.svkhk.cz>